

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 cèntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 3 pessetas
Cuba y Puerto Rico, 4.—Extranger, 5

PESCANT (Dibuix de V. BUIL.)

Si es vritat que "á riu revolt ganancia de pescadors",
á horas d' ara aquest ofici deu vení á sé un dels millors.

CRÓNICA

LAS CUBAS

A mida que las Cubas baixan, á un gran número d' espanyols se 'ls va arronsant el llombrigo. Y entre 'ls espanyols que tenen Cubas no hi ha dupte que 'ls catalans formen una considerable majoria. De manera que al acabarse la guerra cubana ha comensat á Catalunya la guerra de las Cubas, y si aquella ha sigut altament desastrosa, l' última, per lo que 's va veyent, no li anirà á la saga.

Cada día á la Bolsa hi ha fusellaments d' enters.

La fulla que publica la Junta del Colegi de Corredors reals de Cambis, hauria de apareixer orlada de dol, com els anuncis funeraris dels periódichs.

—Ayay ¿quí s' ha mort?—preguntarian els curiosos ó 'ls interessats que la consultan.

—¿Quí vol que s' haja mort?—se 'ls podria respondre:—las esperansas dels pobres tenedors de Cubas.

Y á fé que per posar terme á la guerra de las Cubas, no hi valen protocols, ni tractats de pau, ni arreglos de cap classe. La matansa no 's detura per res. La baixa s' ha convertit en una especie de rey Herodes infatigable, que treballa tot lo día; al dematí al Cassino mercantil, á la tarde á la Bolsa, al vespre al Cassino Mercantil altra vegada. Y fins á la nit, quan els tenedors descansan, si es que hi ha algun tenedor de Cubas que puga dormir, el rey Herodes esmola la ganiveta per l' endemá.

La matansa durará mentres quedi en vida un ignocent.

¡Y n' hi ha tants de ignocentons entre 'ls tenedors de Cubas!

No fa gayre temps s' havían fet l' ilusió de que 'ls Estats Units al anexionarse l' isla 's farien cárrech del seu deute.—Aixó es just y legal—deyan.—Y entre las negrors á cada moment mes espessas que cubrían els horisons, s' imaginavan véurehi brillar els dollars y las lliuras esterlinas com á sols.

—Ens pagarán ab or—deyan derretintse de gust.

Mes l' or que somiavan s' ha tornat ferro: el ferro dels claus de las botas ab que l' oncle Sam ha donat la cossa al dret internacional, al esperit de justicia, á la nació espanyola y als ilusos tenedors de las Cubas.

Las familias espanyolas que no podent disposar de trescents duros miserables, varen tenir qu' entregar els seus fills á la patria, la major part de las quals avuy els ploran, estich segur que dirán:

—Fins ara nosaltres solas hem pagat la festa; bo es que la paguin els rics.

No obstant, qui aixís s' expressi, no está en lo just.

No son tots rics els que tenen Cubas. Cert que 'ls rics avants ne possehían moltes; pero generalment varen saberse'n despendre á temps, ab mes ó menos perjudici, escapulintse de la degollina.

En cambi un número infinit de familias modestas, embabiecadas ab el cobro del cuponet trimestral, las varen guardar, contemplant ab certa indiferencia las pujas y las baixas bursatils provocadas pels agiotistas. Com á peixos xichs no volían ser devorats pels grossos y 's quedavan al cau, esperant l' hora de tallá 'l cupó. Ab aixó sols se contentavan.

Per moltes de aquestas familias las Cubas que posseheixen representan tota la seva fortuna. Algunas n' hi haurá que van desferse de las finquetas here-

tadas dels seus antepassats per comprar Cubas. Es mes cómodo y mes senzill tallar cupons que desauciar inquilinos insolvents ó esperar cullitas problemáticas de unas terras amenassadas tothora per las inclemencias del cel, per las plagas de la terra y per la voracitat dels agents dels fisch. Los que aixís varen procedir ara tindrán en cada Cuba un mocador per aixugarse las llágrimas.

Per moltes altres lo que 'ls ha passat encare es mes sensible. 'M refereixo á las familias ordenadas, económicas y previsoras que tan abundan en la terra catalana, á aquella pobra gent que fiada en l' adagi: «Moltes gotas fan un ciri» estalvián céntim darrera céntim, privantse de tots els gustos, ab l' idea de crearse un petit fondo de reserva, una pomete per la sed. Per aquestas familias cada Cuba representa la cristalisació de un cúmulo inmens de laboriositat, privacions y sacrificis.

Lo qu' está passant es un cop brutal assestat á la virtud doméstica del treball y del ahorro, qu' es la base mes segura de la tranquilat de las familias y de la prosperitat dels pobles.

—Bé—diuhen alguns—no hi ha que alarmarse que tot s' arreglará. Quan no altra cosa 's farà una capa mal tallada. Y després, en mes ó menos grau ve obligat tothom á participar de las desgracias de la patria.

No hi ha dupte que al últim haurá de ferse un arreglo, ey! sempre qu' Espanya avants no se 'n vaja á ca'n Pístraus, que tot podria ser. Negantse 'ls yankees á reconeixer el deute de Cuba, lo qual als cubans els vindrá de perilla, haurá de carregar ab ell la nació espanyola que va avalarlo. Pero mentres se desfá l' embull ¿com quedarán las Cubas? ¿Saben com va quedar l' ánima de Garibay? Donchs de la mateixa manera.

L' arreglo podrá venir, pero vindrá quan els que no tenen medis d' esperar-lo, se 'n haurán anat al Cel en cos y ánima, després de desferse per necessitat, de un paper, qu' en lloch de rédits, no 'ls pot donar de moment mes que disgustos. Y la venta dels títuls efectuada en tals condicions acabarà de precipitar la baixa y la depreciació. Aixís es com las Cubas, ellas mateixas anirán posant el coll sobre 'l piló dels sacrificis.

Podria 'l govern tranquilisar als tenedors de las Cubas dihent poch ó menos si de la capa mal tallada que haurá de fer, els hi deixarà la valona ó bé las giras. Pero lluny de obrar ab una mica de franquesa, fa tot lo imaginable per aumentar l' alarma de las víctimas dels seus disbarats.

Ara mateix acaba de decretar una nova emissió de 1,000 milions en títuls del 4 per cent interior. Aixís se va enfondint el clot que ha de tragarse á la nació. A últims de maig va emitirne ja 1,000 milions y no li queda un quarto. A últims de novembre 1,000 milions mes. Está vist que á cada paleta da treu del clot 1,000 milions de pessetas. Calculin ab aixó si será fondo l' abisme que 'ns espera.

Pero aquesta vegada 'ls 1,000 milions ¿saben en qué han d' emplearse? Senzillament, en retirar las Cubas que tenía pignoradas á n' el Banch d' Espanya. Las Cubas que servían de garantía als préstamos que 'l govern havia realisat, al Banch ja no li convenen y exigeix que sigan sustituidas per altres valors menos precaris. Senyal que 'l Banch d' Espanya sab de bona tinta que ja no 's pagarà 'l cupó de las Cubas, y per aixó diu:—Trayeume aixó de casa, y vingan altres valors que donguin rédits.

Aixís, els tenedors de Cubas, que 's creyan assegurats anant en companyia del Banch d' Espanya,

¿Han vist l' Almanach de la Esquilla?

PAPERS MULLATS

—¡Mare de Deu! Y com plou!
Si 'n surto ja faré prou.

's quedan ara ab un pam de nas davant del joch de mans realitat á última hora pel govern y aquell establiment de crèdit. Aquest joch de mans consisteix en una especie de conversió de las Cubas en un altre valor mes s lit, pero conversió limitada exclusivament als títuls de garantia que possehia el Banch d' Espanya.

Dels bitllets hipotecaris de Cuba el Banch no 'n treuria r dits: el 4 per cent interior li permetrà tallar cupons,   fi de poder continuar repartint als seus accionistas dividendos de 25   de 30 per cent, sense altre sacrifici que anar estampant bitllets.

La broma aquesta durar  lo que duri y 'n resultar  lo que 'n resulti, pero es lo cert que per las Cubas la broma s' ha acabat... y qui jemega ja ha rebut.

Lo que deya aquest día un bolsista:

—Las Cubas ray! Fins   ca'l drapaire be hi arribar n.

P. DEL O.

EXEMPLARS CURIOSOS

(INTERWIEV QUE ENCARA NO HA TINGUT LLOCH)

—Bonas tardes, senyor Darder. Acabo de llegir en un peri dich el descobriment que va fer l' altre día.

—¿Lo de las pussas?

—Si senyor. ¿Tan mateix son una cosa tan rara?

—Rar ssima! Veji si valen la pena, que tracto d'

exposarlas   n' el museo que inaugurarem per Sant Tom s.

—També ho he llegit.

—¿Que no li agrada l' idea?

—Al contrari; no sols m' agrada, sino que cabalment vinch   trobarlo   vost  per veure si la ampli m.

—¿C m? ¿Ab mes pussas?

—No senyor; ab una colecció d' exemplars nous y curiosos, que crech que en el museo hi far an un paper brillantíssim.

—¿Qu  'ls ha descobert? ¿Vost ?

—Me sembla que sí; al menos, jo fins ara no 'ls he vist figurar en cap colecció zool gica.

—¿D' ah nt procedeixen?

—La procedencia l' ignoro, jo 'ls he trobat aquí.

—¿A Barcelona?

—Si senyor; dintre del mateix Barcelona.

—¿Son insectes  ...

—Lo que son no puch dirli. No me las pego de naturalista, ni es aquest lo meu prop sit. La cl ssificaci , en tot cas, correr    c rrech de vost . Jo 'm limitar    descriureli cada exemplar   la meva manera, li dir  ahont viu, y vost  ja 's cuydar  de buscarlo, cassarlo y colocalo al museo.

—¿Pero son exemplars desconeguts aquí?

—Desconeguts, no; al revés, son molt vulgars: lo que hi ha, que la gent els veu, els toca y passa com qui diu pel seu costat sense adon rsen ni fixars'hi. ¿Vol que 'ls hi detalli?

—L' estich escoltant.

—El primer es un exemplar alt, gros, cubert d' una especie de panyo blau, per cert bastant pl  de tacas. Al cap, hi ha días que hi porta ros y altres días casco. Al mitj del cos, penjant d' un cinturón de cuyro, hi du un sabre y un rev lver.

—¿Naturals  ...

—S' ignora: habitualment ni desenvayna l' un ni dispara l' altre.

—¿Acostuma cantar?

—S : un cant raro, barreja de catal  y castell , que no deixa de tenir atractius, sobre tot per la gent amiga de riure.

—¿Ah nt sol posarse aquest exemplar?

—A las cantonadas,   prop de las castanyeras, al costat de las taulas de refrescos, y en general en tots los llocs ahont pot fer nosa y considera que no hi ha comprom s. Adem s, un' altra particularitat.

—¿Qu na?

—Al hivern se la busca pel sol y al istiu per l' ombra.

—No està mal. ¿Pass m al segon bitxo?

—Es molt mes interessant que l' primer. Perteneix al género *celarium*, pero en realitat no *cela* mes que l' sou que li donan.

—¿Hola! ¿T  sou?

—Es una met fora: dich *sou*, com podría dir be-s-sas, panís, garrofas... El *celarium* sembla que en la naturalesa té la missió de vigilar, y vigila de tal modo, que ni que als seus ulls aixequin una casa de cinch pisos ab infracció de totas las ordenansas, ni que al mitj del carrer hi obrin un sot cap s d' engolir mitja ciutat, ni que las fonts no rajin, ni que l' gas fassi mala cara, may veu res.

—¿Per què li diuen *celarium*, donchs?

—Jo suposo que serà un motiu   una broma mal intencionada.

—¿Ah nt se l' ha d' anar   cassar?

—En lloch: l' única manera de trobarlo segur, es buscarlo   l' oficina l' día de cobro.

—Endavant: tercer exemplar.

—Molt pareut al anterior y també perjudicat del mateix defecte de la vista. Pero aquest té un

L' Almanach de la Esquella porta cubertas premiadas.

camp d' acció determinat: los mercats y 'ls mataderos.

—¿Qué hi fa allí?

—Res. Salta, vola, d' un cantó al altre, fent veure que visura, olora y analiza las viandas que troba á son pas. Pero á aquest originalíssim ser, tot li sembla magnífich y arxi-saludable. ¡Ja poden ser dolentas las cosas qu' ensuma!... May se li veu arrufar el nas ab disgust ó girar la cara vensut per la repugnancia. Las carns del matadero totas son bonas, lo peix de la pescatería tot es superior, las fruytas del mercat totas inmillorables.

—¿Tantas tragaderas té?

—Moralment sí; materialment no, porque de tot alló qu' examina, ell no 's *traga* res. Los seus ápats son sempre escullits y delicats.

—Molt bé. ¿Falta algun altre exemplar encare?

—Un, l' últim, y 'l mes digne d' atenció y estudi.

—¿Rasgos característichs?

—Un olvit complert, avuy, de lo que va cantar ahir; una voracitat insaciable y una afició marcadíssima á urbanisar, subastar, expropiar, contractar, aixecar empréstits, fer viatjes á Madrid...

—¿Es un volátil?

—De primera: de primera classe, y si pot ser en cotxe-saló, qu' encare es mes cómodo.

—¿Canta?

—Devegadas: si l' apuran molt, fins arriba á cantar la palinodia.

—¿Qué menja?

—Tot lo que pot: respecte á aixó, no es escrupulós.

—¿Quín es lo lloch mes apropósit per poguer agafarlo?

—La plassa de Sant Jaume: tots passen per allá... ¿Qué li sembla? ¿Fa pel museo aquesta colecció de bitxos?

—Com á fer... Tot ha de consistir en que algun d' ells vulgui deixarse atrapar.

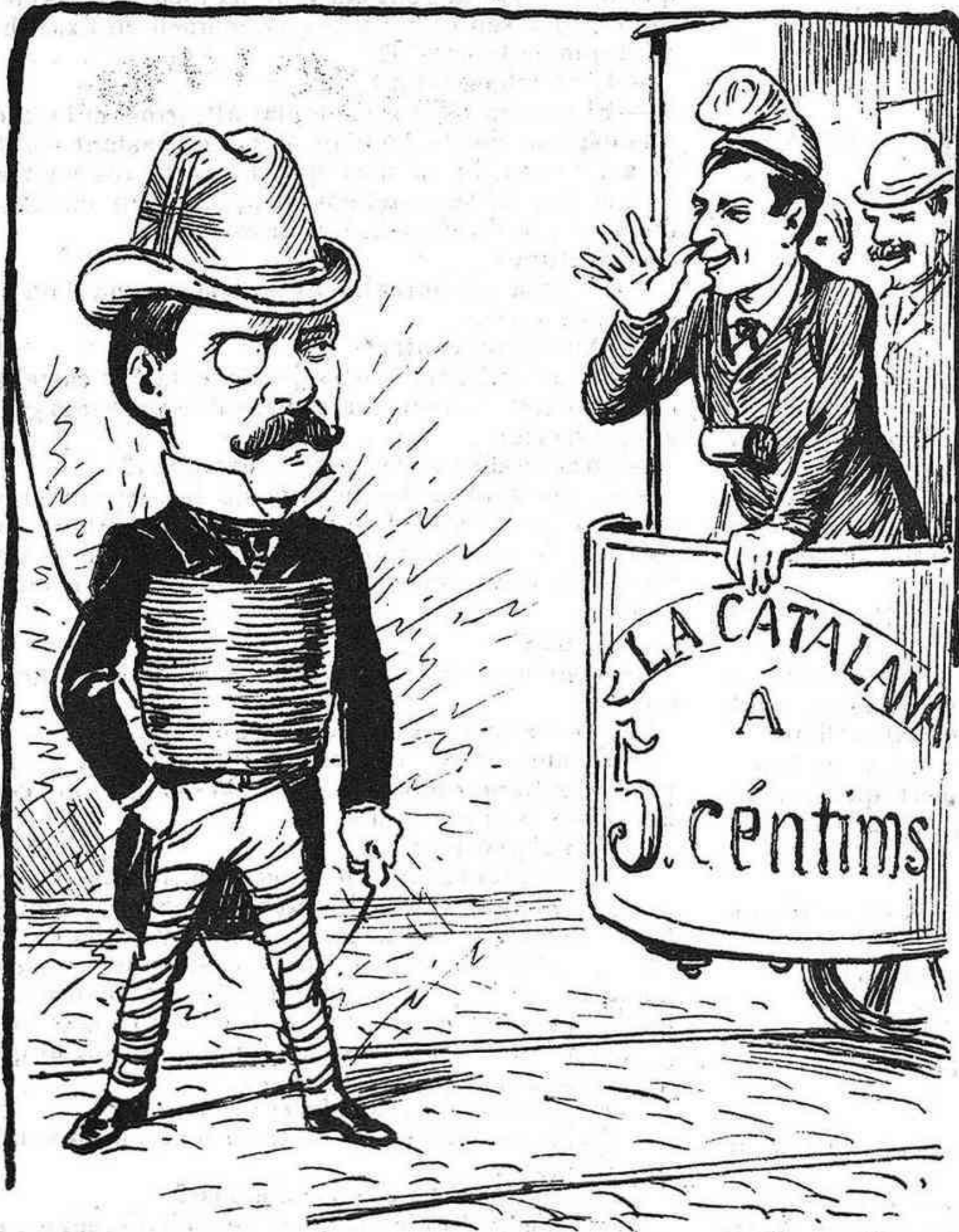
—Vosté ho proba, y si li surt bé, aixó haurá guanyat la seva colecció. Ara, ab el seu permís...

—Estigui bo, y gracias.

—No hi ha de qué, senyor Darder; salut y fieras.

A. MARCH.

¡GUERRA AL INGLÉS!

—Tú ves posant fils eléctrichs per xó que may s' inaugura. Mira lo que vol el públich... ¡Baratura! ¡baratura!

NIT DE NUVIS

¿... ..? ¡... ..!

—¿Recordas aquells bons ratos que abdós solets vora 'l mar passavam buscant petxinas? ¡cóm disfrutavam! vritat?

—¿Que si ho recordo preguntas? ¡ja may se m' oblidará!

—¿Recordas també que á voltas ens entristíam pensant lo lluny qu' encar' era 'l día de poguernos maridar? Donchs mira, aquella hora ansiada desde tant temps, ha arribat; ¡m' aymia: vina als meus brassos! recordém lo que Sant Pau en la Epístola 'ns ordena...

¡Y... quan voreta de mar anirán també 'ls fills nostres buscant petxinas, igual que las buscavam nosaltres, ens veurém enmirallats; y aquesta hora tant ditxosa, ¡benehirém cada instant!

SUCRE CANDI.

LA GRÚA ESQUEIXADA

Si tothom sois se cuydés de lo que 's té de cuydar enterada no estariás de si só ó no só casat.

Tú, vivint en la ignorancia, érats felis esperant, y la gent al descubrirme no ha fet més qu' un disbarat, puig com ara ja sabs massa tú y jo no podém lligar; ab aixó filla, dispensa.... Lo saber es un gran mal.

RUY DE GORCH.

L' Almanach de la Esquilla es un volúm elegantíssim.

LA BRUIXA

Encare viu. Cada dissapte, quan la nit ho cubreix tot ab son mantell de sombras, des-trenada la negra cabellera y pronunciant las frasses misteriosas del ritual, la bruixa 's llen-sa al ayre á caball de la seva escombra, dis-posada á fer sentir als mortals tot lo pes de

sa poderosa influencia.

En altres pobles, entre altres rasses, la bruixa ha desaparegut: aquí no. Maliciosa, atrevida, enjogassada á ratos, la bruixa alsa las teuladas, forada 'ls terrats, penetra per las xameneyas, se fica per tot y tot ho veu, tot ho toca, tot sofreix l' imperi de la seva maligna voluntat.

¿Qui l' ha ocasionada la ruína d' aquesta casa? La bruixa.

¿A qui 's deu la perdua d' aquesta familia? A la bruixa.

¿Qui l' ha enviat al cementiri á aquest que ahir estava bo? La bruixa.

¿Qui li ha inspirat á aquella noya la violentíssima passió que sent? La bruixa.

La bruixa reparteix malalties, escampa desgracias, fa sorolls noc- turns, mou portas, derriba trastos, crida, xiscla, aturdeix, mata....

¡Ay de las casas escullidas per la bruixa com á camp d' operacions!

¡Ay dels pobles que cauhen baix las urpas de la bruixa!

Aquí la tením y la tindrem sempre....

A no ser que s' inventin unas novas máquinas esquiladoras, que treguin la llana dels clatells mes depressa que las d' ara!....

MATÍAS BONAFÉ.

L' Almanach de la Esquella es un caudal de lectura.

¡CAMA!

LLIBRES

NAPOLEÓN III por IMBERT DE SAINT AMAND.—Tomo II.—La casa Montaner y Simón ha obsequiat als suscriptors de *La Ilustración artística* ab lo segon volum de una obra verdaderament important. Ja tinguerem ocasió de consignarho al veure la llim pública 'l volúm primer: l' historia íntima del imperi napoleónich ab una multitud de datos desconeguts fins ara constituheix lo libre que aquí com á Fransa ha lograt despertar un poderós interés.

Lo volum segon s' ocupa del período histórich comprés desde 1853 fins á últims de 1856. Abarca, per consegüent, la famosa guerra de Crimea, en la qual hi va pendre una part tan activa 'l segon imperi. Lo lector assisteix al dramátich desenrotllament de aquells successos, y logra ferse cárrech perfecte de las causas que 'ls provocaren y de molts curiosos incidents á que donaren lloch.

En certa manera pot' dir que té al davant un cinematógrafa que li reproduheix al viu els grandiosos quadros externs y fins els mes íntims quadrets de l' existencia del segon imperi.

ALTRES LLIBRES REBUTS.—*Inglesos*, passatemp en un acte y en prosa, inspirat en un assumpto extranjer, per Lluís Viola y Vergés, estrenat á Romea 'l 21 de abril de 1897.

Amor patern.—Quadro dramátich en un acte y en prosa original de Joseph Martrús, estrenat al Teatro Principal el 23 de abril del corrent any.

El canto de l' aurora.—A la Juventud española, per José Pablo Rivas.—El títul y la dedicatoria explican el seu objecte. ¡Que n seria Espanya de ditxosa, si 'ls seus mals podían curarse ab versos!

El Deu del mal, petit poema symbolic am l' orthographia etymológica de la Nova Catalunya, per Joseph Aladern.—Literariament no es gran cosa, ortogràficament es una solemne extravagantia.

Una aclaració.—Lo Sr. García del Real, autor de l' obra *Tradiciones y leyendas españolas*, de qual segon volúm ens ocuparem oportunament, ens fa notar que no es exacte que totas las narracions de aquest tomo se refereixin á la historia de Castilla, puig en lo volúm n' hi ha de referents á Navarra, Asturias y algunas regions de Andalucía.

Que consti.

RATA SABIA.

TEATROS

PRINCIPAL

Fora la Sra. Guerrero s' han reanudat las funcions ordinarias. L' empresari ha tornat á posarse en condicions de demostrar lo que vá dir al principi de temporada: «*Obras son amores*.» Y no obstant, d' obra nova no se 'n véu cap ni per remey. Tal vegada vá equivocarse de refrán. Devia volguer dir: «*Mes val boig conegut que sabi per coneixer*.»

Quan son bonicas,
quan son ben fetas,
quan son graciosas,
¡quin gust mirarlas!

Quan son magretas,
quan son pansidas,
quan son rarotas,
¿per qué ensenyarlas?

En l' Almanach de la Esquella hi ha dibuixos notabilíssims.

SANGONERAS MUNICIPALS

Aixís compendriam que apelés exclusivament al repertori vell, sense perdonar al públich una sola de las produccions de qu' es autor. Ara mateix ha posat en estudi *El marqués de Santa Llucia*, per acabar de apurar tot el catálech.

Ell podrà dir que á casa seva fá lo que li dona la gana, y tindrà rahó. Pero també 'n tenim nosaltres de passar de llarch per un teatro, que apart de la curta serie de funcions de la Sra. Guerrero, fins ara no s' ha cuydat de oferirnos la més mínima novedat.

LICEO

Pera lluhiment dels cantants se presentan óperas que ja tothom se las sab de memoria.

Il barbiere di Seviglia, vá proporcionar á la Pinkert la ocasió de deleytarnos ab los exquisits primors de sa garganta. Son cant florejat se distingeix per una gran agilitat vocal y una afinació extraordinaria. En la llissó de música cantada admirablement, arrebatá el públich.

Lo tenor Bonci 's feu aplaudir també per la esmerada escola. No obstant no es el paper de Almaviva 'l que millor encaixa ab sos notables facultats. La música rossiniana té certas exigencias que 'ls cantants de avuy dia no acaban de satisfer, avesats á las modalitats de l' ópera moderna.

Molt bé 'l Sr. Rossi en lo paper de D. Bartolo; una mica fluixet lo baritono Sottolano en la part de Figaro, y lluhint-se de veras sobre tot en l' ária de la calumnia 'l baix senyor Scarneo (D. Basilio).

**

Gli Ugonotti continua sent una de las óperas predilectas de'l públich barceloní. No perque s' haja cantat tant, se cansa de sentirla, ans al contrari despertan el séu interés ab l' alicient de las comparacions.

Aquesta vegada de un conjunt algú tan boyrós se destacan tres artistes del mérit de la De Frate, de la Pinkert y del Sr. De Marchi.

La De Frate interpretá ab molt acert lo paper de Valentina, lluhint-se mes qu' en los passatjes de gran execució en los moments dramátichs. Aixó basta per contentar als nostres filarmónichs.

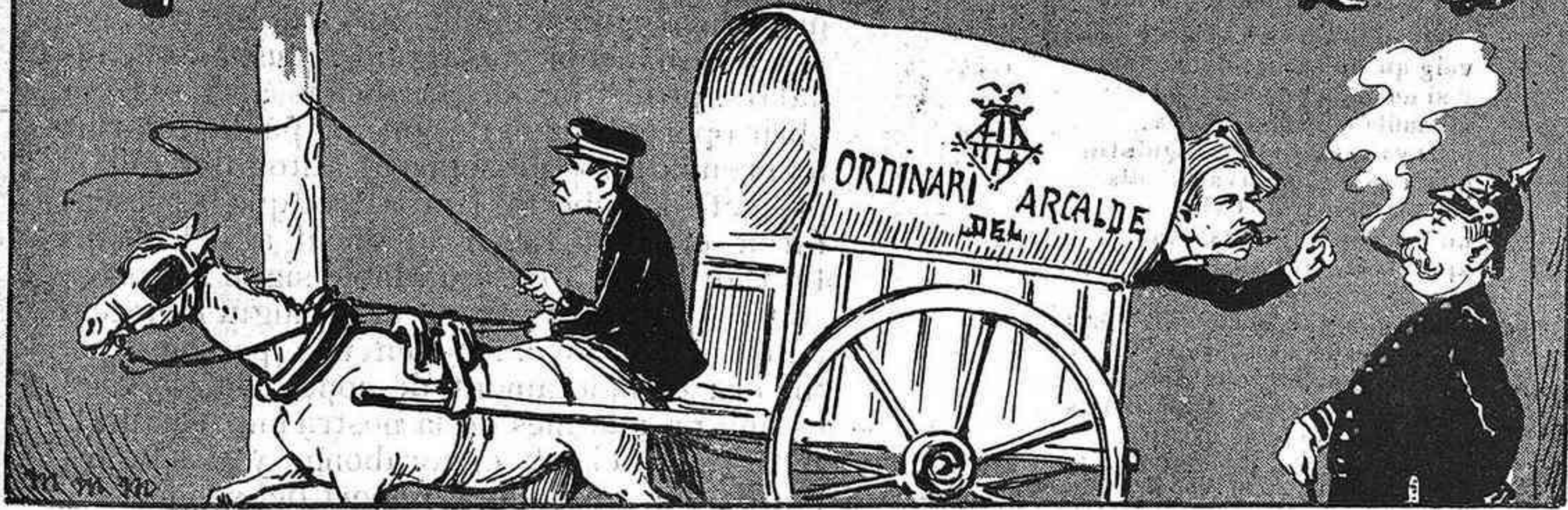
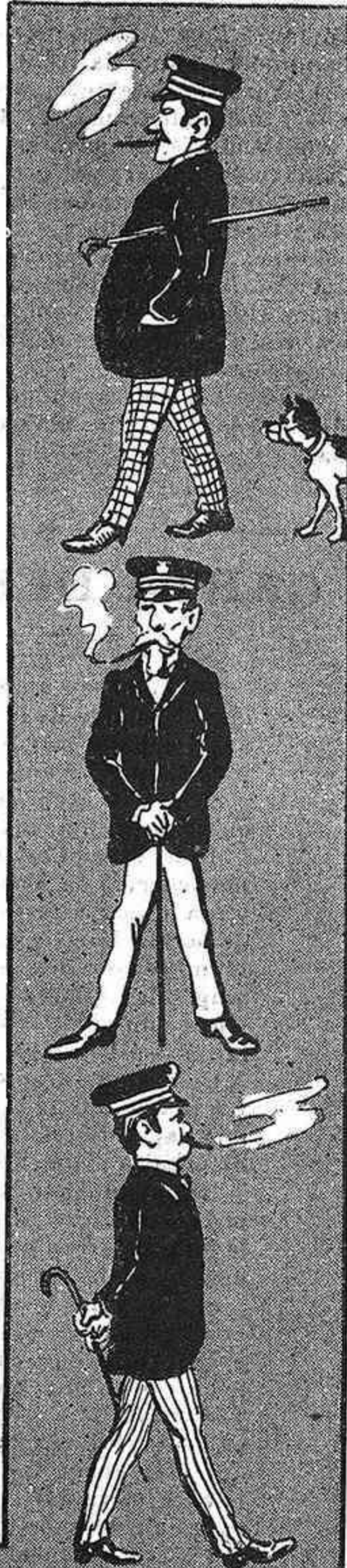
La Pinkert feu una reyna, com pocas vegadas l' hem sentida á Barcelona.

Respecte al tenor, despertá l' entussiasme del públich, á favor de sa veu extensa y brillant, en la major part de las pessas en que pren part, especialment en lo duo del quart acte.

La Sra. Lucasevska 's feu aplaudir en lo patje Urbano, lo mateix que 'l baix Scarneo en lo *pif, paf*.

Sottolana y Vidal no passaren de discrets.

L' obra estava esmeradament ensajada, conforme ho demostraren els coros que estigueren molt justos, y l' orquesta, conduhida per la batuta del empresari Sr. Vehils á conciencia y sense forsar l' expressió de certs passatjes,

Son de casta molt tranquila:
lo séu únich pensament
es xuclar continuament
del pressupost de la vila,

L' Almanach de la Esquilla no té rival en lloch.

contra la costum introduhida per altres mestres amants de convèncer á forsa de gesticulaci6ns.

EN LOS DEMES TEATROS

Continuan á *Romea* las representaci6ns de *La Mel*, y jo fins crech que 'l pùblich la troba cada dia mes sabrosa.

** A *Novedats* adelantan els preparatius pera posar en escena 'l nou melodrama. *El Maestro de Armas*, ab propietat y esplendidés. No sols se presentarán decoraci6ns novas, sino unas lámparas eléctricas de bronze que s' están construhint expresament en la fundició artistica de Masriera y Campins. Aquest sol detall revela que la nova producci6 serà presentada á tot gasto.

** A *Catalunya*, la tiple Sra. Serrano s' ha fet aplaudir cantant algunas obras com *Los dineros del sacristán* y *El grumete* que li escauhen molt bé, revelantse artista de facultats y conciencia.

** Al *Granvia* estava anunciat per aquesta nit l' estreno de *El Señor Joaquín*, obra que vé precedida de alguna fama.

N. N. N.

Per la c6pia

SALVI PEBRE.

Francesch Comas.

CARTA DESCLOSA

Em demanas amich Pó
qué 'm sembla de la Titona
á qui vols fer ta costella
puig t' apar ta mitja tronja.

Si 'm vols creure no t' hi embarquis
qu' es un sach de malas cosas.

Jo hi vaig plantar pins en any
pels carrers de Barcelona,
y ara t' vaig á fer cinch céntims
de perquè ho vaig deixar corre.

D' un escorxador de raspas
vaig saber qu' era parroquia,
y que un nyébit jala-gábits
la tenia allí per sócia.

Un dia ab la mosca al nas
y á la butxaca la trona
faig cap á dintre 'l sarau
disposat á armarli bronca.

Era plé de gom á gom
pro al entrar de mans á boca,
ja 'm topo arran de l' entrada
up á up ab la Titona,

al passarnos frech á frech
ella fit á fit em goyta;
jo la vaig seguint tras, tras;
poch á poch ella enrajola,
y al anarla jo á escometre
en venta 'l flávio una morma
que vaig veure las estrellas,
la cara 'm va dar tres voltas,
vaig quedá ab els morros nous
y 'l cervell encare 'm roda.

Quan li anava á torná 'l cambi
veig qu' un escura-dents obra
y si no 'm buydo amatent
m' enfila com una mosca.

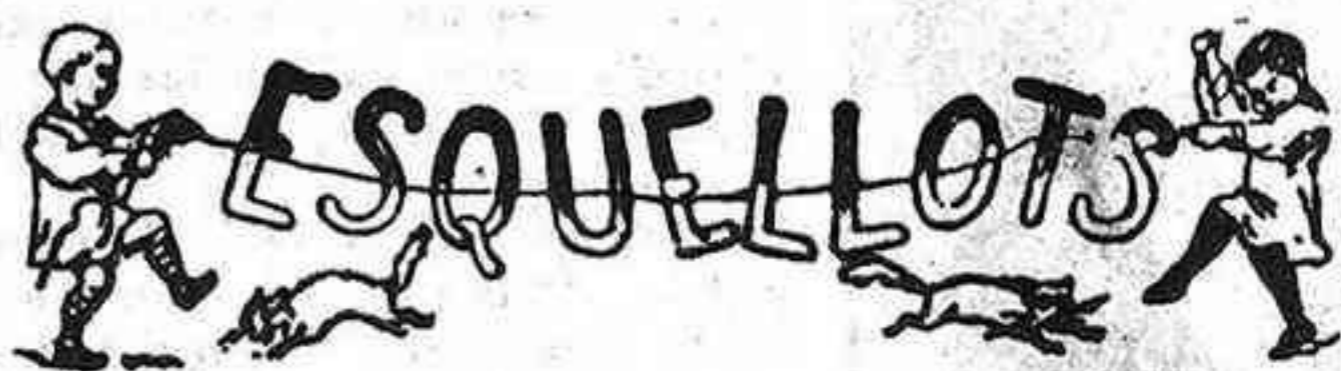
'S va armar tal San Quintín
que 'l saló semblava un' olla,
era un mercat de Calaf,
un bat y bull; jo allavoras
aprofitant tal bullit
ab cap cot em vaig escorre,
tenint por que ab lo meu génit
'guera fet una ca tombe.

Barrinant sobre tal fet
vaig caure ab que la tal solfas
porta 'l cap ple de pardals,
qu' es una ceba molt grossa,
qu' es tocada del bolet,
qu' un perdigó á l' ala porta,
y es una tia romanosos
ab lo cap plé de caborias;
qu' es un drap, una bandera,
un fregall, una marmota
un pendatxo, un mal trastot,
un drach, una tros de cóniam,

un pandero sense llaunas,
y en fi, Pó, que la tal mossá
es una tarit tarot
y una faba tabalota,
sense cap ni centené,
trin ni tran, solta ni volta,
sal ni oli, such ni bruch,
ni magí mica ni molla.

No t' creguis que 'm fa cantár
ab tó tan agre la bola
per 'vé hagut de tocá 'l dos
ab una llauna entre potas,
ni perque m' 'gués xafat l' ou
aquell afayta rellotjes;
de lo que t' dich ni 'l Sant Pare
te 'n podrá treure una coma.

Adeu: si may vols res més
sens empaig mana y disposa
del teu amich

Ahir va sortir l' ALMANACH DE L' ESQUELLA DE LA TORRATXA PERA L' ANY 1899. Ningú menos autorisat que nosaltres pera parlar de una publicaci6 deguda exclussivament al gust que tenim sempre de correspondre al favor del pùblich en la mida de las nostras forsas. Lo qu' es l' *Almanach*, ja ho saben ara els milers de personas que ahir l' arrebatavan materialmet de las mans dels venedors, tan bon punt va posarse á la venta pública. Als qu' encare no han tingut ocasi6 de fullejarlo 'ls recomaném que 's fixin en l' anunci insert en lo present número, ahont hi trobarán la llista dels valiosos elements literaris y artístichs que hi han colaborat. Las moltras felicitaci6ns y enhorabonas qu' hem rebut las agraím ab tota l' ánima, considerantlas lo millor premi á que podíam aspirar.

Apart del text y de la ilustraci6 que constitueixen tota la part interna del *Almanach*, una de sas notas culminants es la cuberta. No volent ser menos que algúns industrials acaudalats, protectors de las bellas arts, varem obrir oportunament un concurs pùblich oferint un premi de 250 pessetas, al autor del millor projecte de cuberta. Entre 'ls 69 que 's presentaren, el premi va ser adjudicat al del artista D. Pau Roig. Molt agradable sigué la nostra sorpresa, no sols per haver recaigut l' elecci6 en un artista jove, sino en una persona que 'ns era completament desconeguda, lo qual es una prenda mes de la nostra imparcialitat. Rebi l' agraciát l' enhorabona, y desd' ara pot passar á recullir l' import del premi.

Desde ara y fins al dia 8 del corrent desembre, tots los projectes del concurs quedan exposats al Saló Parés, Carrer de Petritxol, desde las 10 del matí á las 5 de la tarde. Ab aquesta exhibició artistica que no duptém

Per art, l' Almanach de la Esquilla.

LOS QUE TORNAN D' ALLÀ (per M. MOLINÉ.)

—¿Ab aquell barco vé 'l papa?
—Si no s' ha quedat pél camí, fill méu!...

UNA BROMA

Cornet

—¡Pinta! La bombolla puja
y ell ni coneix d'hónt li vé.

cridarà justament l'atenció del públich, y en especial dels aficionats á las bellas arts hem volgut solemnisar la XI aparició del ALMANACH DE L'ESQUELLA DE LA TORRATXA.

Pel correu interior hem rebut la carta següent:

«Sr. Director de LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

»Molt Sr. meu: Blassona *El Diluvio* de ser un dels periódichs de Barcelona que mes gasta en redacció y en servey telegráfic, quan la veritat del fet es que viu casi excludivament de lo qu' en l' argot periodístich se 'n diu l' *afano*.

»Els que tenim la costum de llegir la premsa madrilenya, y en especial la democrática estém cansats de veure reproduhbits en las planas de *El Diluvio* 'ls traballs mes importants que aquella publica, sense citarne la procedencia. La procedencia únicament la cita quan creu que hi ha perill de denuncia (per exemple al copiar de *El Progreso* lo referent al procés de Montjuich); ara quan es sols qüestió de lluhirse ab galas agenas se la deixa al fondo del tinter.

»Aixís per exemple, en lo periódich del triunvirat Insensat, Hereu de 'n Gasull y Secretari de la Salvadora s' hillegeix casi cada dia un *suelto de fondo* (el primer de la *Crónica diaria*) que las mes de las vegadas no es altra cosa que un tros de article retallat de un periódich de Madrit. Y 'l publica ab interlineas, sens dupte perque l' *afano* 's vegi mes clar.

»No li basta copiar articles sancers, sense dir de ahont venen y ab tan mala sombra que en mes de una ocasió 'ls ha reproduhit dugas vegadas en lo curt interval de alguns días, sino que además se permet mutilarlos fent passar com á séus els bossíns, producte de sas atrevidas estisoras. No s' ha vist may desenfado igual.

»En la secció telegráfica, *talli-tallera*. La major part dels telegramas de Madrit que publica 'ls trobarán en edicions anteriors de altres diaris locals. *El Diluvio* no ha fet mes que *afanarlos* vestintlos algunas vegadas ab la seva fraseologia peculiar y fins 'ab comentaris, que lo mateix han passat ells pels fils telegráfichs ó telefónichs, que una servidora de vostés per las carreteras de la lluna. Els telegramas estrangers de la séva edició de la tarde, pot llegirlos tothom que vulga ab algunas horas de antelació en *La Dépêche* que arriba al dematí del mateix día. Tinch aixó tan observat, que si havia de citar cassos no 'n tindria prou ab una dotzena de números de LA ESQUELLA.

»¡Y pensar que *El Diluvio* tan furiós se mostra ab els artistas que imitan ab mes ó menos acert a 'ls ilustradors estrangers!...

»Aixó 'm recorda á cert Sr. Laribal, que després de haver lograt que l' Ajuntament ab injusta complacencia li tirés á terra un tros de la casa de un vehí séu del carrer de Avinyó que li feya nosa, y que per cert la Hisenda municipal sigué condemnada á saldarse els perjudicis, ha emprés una campanya frenética á propósit de la complacencia injusta també que implica l' haver permés el mateix Ajuntament la construcció de certa casa del carrer del Rech.

»Ab l' única diferencia de ser l' un un derribo y l' altre una construcció, 'ls dos cassos se semblan com dos gotas d' aygua.

»En espera de que *El Diluvio* vagi donantme peu per

Cornet

—¡Vátua listo! Dispensa,
noy, no t' ho volía fé.

Per lletres, l' Almanach de la Esquilla.

cantarli la cartilla ab tots els ets y uts de rúbrica, se despedeix avuy de vosté, Sr. Director, s. s. s. q. b. s. m.

SALVADORA REVENTADA.»

Per ordre del Sr. Catalán «en cuanto mejore el tiempo se desplumarán las aves acuáticas de la colección del Parque.» Aixís ho diu un periódich.

Y si algú de vostés pregunta:—Ayay ¿perqué han de plomarlhas, pobrissonas?—el mateix periódich ho diu ben clar: «para demostrar el aprovechamiento que puede hacerse de la pluma y el plumón y las ventajas que esto reporta á los que se dedican á la cria de dichas aves.»

Si 's mira bé 's veurá que 'ls ánechs y las ocas del Parch no han de ser de millor condició que 'ls espanyols. ¡També á nosaltres el govern ens está plomant, sense esperar á que millori 'l temps!

Las subastas d' empedrats se las emportan sempre 'ls mateixos postors.

Basta posar en lo plech de condicions que la pedra procedirá de tal ó qual cantera, porque aquells no tingan competencia.

¡Y encare dirán que la rifa dels empedrats fa temps qu' está suprimida!...

Diu un telegrama de Madrid:

«Con una temperatura bajo cero se ha celebrado esta tarde la corrida de toros.»

¡Gran día per posar banderillas de foch!

Pero no als toros: al públich.

Per escalfarlo.

Un aplauso á la companyia de omnibus *La Catalana*.

¿A qui, sino á *La Catalana* 's deu l' introducció, ja fa alguns anys, dels passatjes á deu céntims? L' *inglés* del tranvía no va tenir mes íremey que sucumbir, rebaixant els séus preus, que avants eran de 15, y en alguns trajectes de 20. ¡Ganga pels barceloníns!

Donchs ara *La Catalana* ha entaulat una nova competencia introduhint lo servey de circunvalació completa y dividint lo trajecte en seccions á 5 céntims cada una. Per ferse cárrech de una baratura que acabarà per fer perdre 'l vici de anar á peu, bastará saber que 'l passatge de la Plassa de Tetuan al Plá de la Boquería, no costa mes que 5 céntims; el del Plá de la Boquería al Parch, 5 céntims també; y 'l del Parch á la Plassa de Tetuán 5 céntims així mateix. La circunvalació completa, 10 céntims y bon profit.

***

Ja cal que l' *inglés* s' espavili si vol atrapar al catalá.

Per ara 'ls cotxes verts van plens á curull, mentres que á n' els carruatjes de la creu roja, 'ls escasos passatjers poden anar ajeguts damunt dels banchs.

Y fins els es permés ferhi una llarga bacayna, per lo interminable del trajecte dat que 'ls tiros del *inglés* no gastan de bon tros la fogositat, el brillo y la rapidés de las mulas de *La Catalana*.

¡Ca! Si jo fins crech que 'n Quimet Casals, las alimenta ab garrofas eléctricas!

¿Volen coneixer á un arcalde modelo?

Donchs arribinse fins á Manresa, preguntin pel Sr. Sala y Solernou, y donguinli l' enhorabona de part meva.

Creguin que se la mereix. Días enrera va prohibir la representació del drama: *Carlos II el hechizado*.

Y aquest rasgo autoritari, no sols el fa acreedor á l' enhorabona, sino també á que se li adjudiqui la gran creu de l' ordre de Sant Antoni dels Ases.

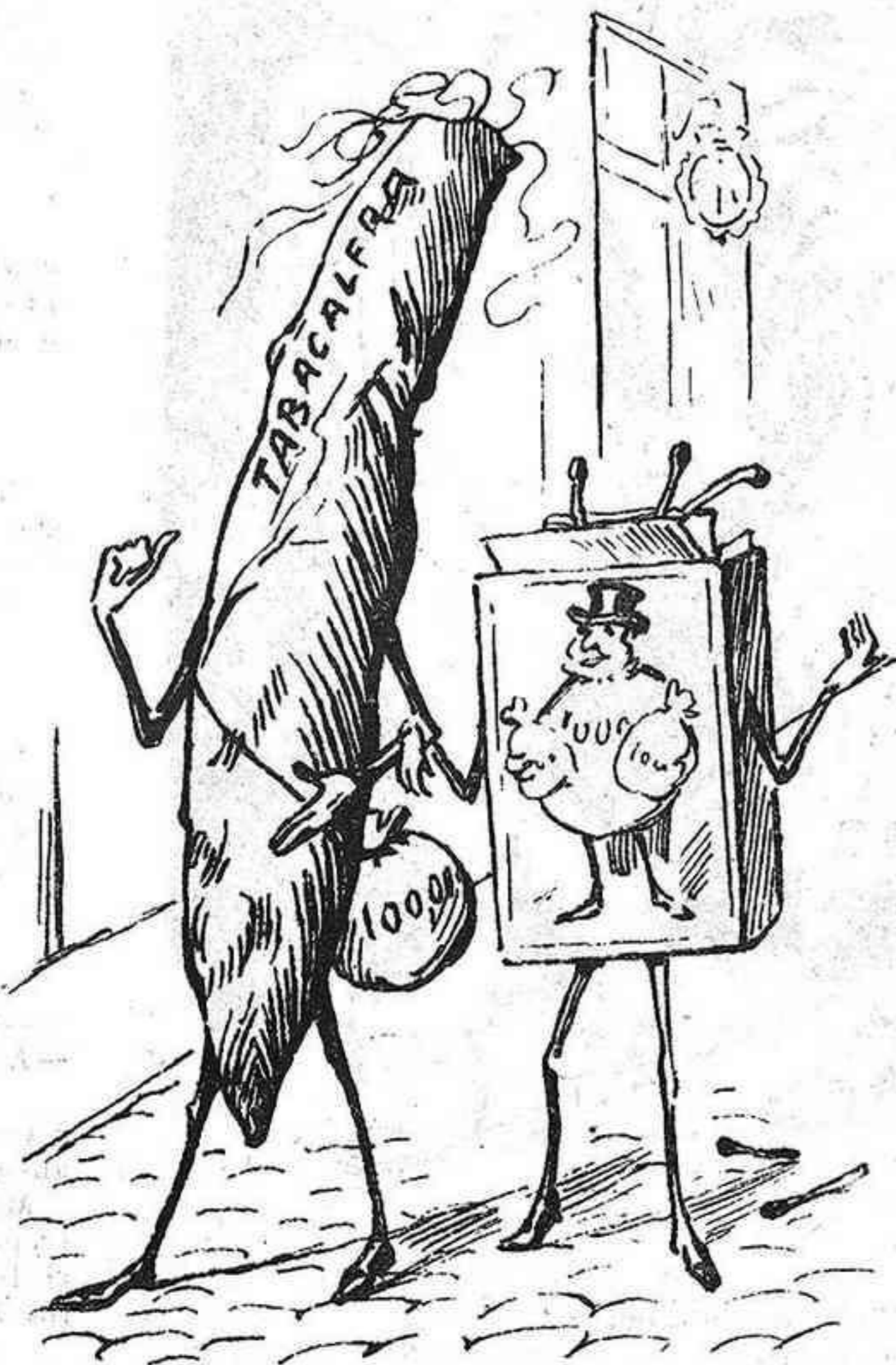
La senmana passada sígué admirat en lo Saló Parés, un magnífich busto del novelista catalá Narcís Oller, degut á Eussebi Arnau.

Davant de aquesta obra mestra, calía dir:—«A tal novelista, tal escultor.»

Es impossible reproduhir de una manera mes perfecta, no ja sols la semblansa física, sino 'l carácter, el sentiment, l' ànima entera del autor de *La Papallona* y *La febre d' or*.

Arnau ha fet gala en aquest retrato no sols de una habilitat técnica insuperable, sino també de una fonda penetració psicológica. En Narcís Oller tal com es, tal com tots el coneixém está destinat á viure eternament en aquella efigie.

EXPLOTACIÓ NACIONAL

—Mira que 'l públich renega y sembla que 's va empipant
—Bah! Mentres la policia en deixi anar treballant!...

El día de l' arribada del vapor *Los Andes*, que portava un gran número de repatriats, en un estat verdaderament llastimós, digué un espectador sensible:

—Vaja, aquests espectacles no s' han fet per mí. ¡Al menos els haguessin desembarcat diumenje á la tarde mentres jo era als toros!

L' expostció de bocetos, impressions y extranyesas del pintor Regoyos que ha tingut efecte en lo Saló gran dels *Quatre Gats*, inspirá á un visitant, la següent frasse:

—Ja fan bé d' exposar aquestas cosas als *Quatre gats*. ¿Que son sino mes que *gatadas*?

S' ha presentat á la Cámara francesa una proposi-

Per primors fotográfichs, l' Almanach de la Esquilla.

INSPECCIÓ ELÉCTRICA

—Ala, inspecciona ben bé:
jo ja t' acompanyaré.

ció de llei, de la qual se 'n acaba de votar l' urgència, autorisant á las donas que posseixin el títul de llicenciadas en Dret, pera que puguin exercir l' abogacia.

Aquesta vegada es fácil que siga reparada la injusticia que 's va cometre ab una senyoreta, la qual després de haver seguit la carrera ab notable lluhiment, se trobá ab que se li va impedir l' accés als tribunals.

Y ja veurán com las advocadas francesas alcansan grans triunfos forenses.

Escoltin ¿quí millor qu' ellas per manejar la llengua?...

Un capellá de montanya visitava 'l gabinet de física de un establiment d' ensenyansa, quan trobantse davant de un microscopi li va dir el seu acompanyant:

—Miri per aqueix canó, ja veurá qu' es bonich.

¿Quí hi ha que no conegui l' Almanach de la Esquilla?

S' hi anava á acostar; pero de prompte 's feu enrera, exclamant:

—Ca, ca, ca.... De un mànec d' escombra 'n van sortir set balas. No hi vull bromas ab armas de foch!....

Epigramas

Al teatro del Arbós
jo y mon amich Tallarama
vam aná á veure cert drama
qual entrada era d' arros.

Mes veyent á mon amich
que 'l cap ab forsa 's gratava
y que ni moment parava
son neguit, vaig dirli:

—Enrich:

¿qué t' has fet mal?

—Cá, no t' hi matis
contestá—no hi tinch pas mal;
pro al cartell que hi ha al portal
hi he llegit: «Entrada: gratis.»

FÉLIX CANA.

Marxá á América en Ramón
y si algú per ell pregunta,
respón sa dona, l' Assunta:
—¡Pobret! Es al altre mon!

NEMESI GILI.

Un afamat guitarrista
vá dirme que no tocava
per qué un dia sa muller
li va aixafar la guitarra.

M. MASQUET R.

—Quina funció fan, Ernesto?
—Nit de Nuvis.

—Hi anirém;
y vos vindréu, també, dida;
aneu, donchs, á arreglá 'l nen.

Mes la dida qu' es de fora
respongué:—Senyora ... ¡y cá!
si 'ls pobrets fan nit de nuvis,
¡no 'ls aném á destorbá!....

STATINJ.

SOLUCIONS

A L' INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—Co-to-rra.
- 2.ª Id. —Ra-mo-na.
- 3.ª ANAGRAMA.—Boda—Adob.
- 4.ª BALDIFA NUMÉRICA.—Gumersindo.
- 5.ª GEROGLÍFICH.—Com més rica es la nou, menos atipa.

TRENCA-CAPS

XARADAS

I

LA MATUTERA

MÚSICA DE «LA VIEJECITA»

Jo soch prima, de cos molt ben fet
hu la canya lo vinclo aixerit;

tinch l' *ofici* més bó y mes distret
 qu' es passar matute dia y nit.
 Quan convé 'm transformo
 de soltera en dida;
 una nina porto
 d' aquellas que diuhen:
 ¡Ueh! ¡Ueh!
 En los bolquerets jo hi entafuro
 sabó, pebre y sal
 y sota la cotilla que porto
 dos bufas de llart.
 Sempre veig en *primera tercera*
 qu' es del fielat
 no sospitin las mévas trifulcas
 per pó d' aná á raurer
 á las sevas mans.

—
 Pro ja faig *dugas-versa*
 que 'l més *viu* burot
 no coneix la disfressa
 ni menys ma intenció.
 Caminant ab pena
 y ab molt de recato

faig *plorar* la nena
 passant pel fielato:
 Ueh! ¡Ueh!

—Bona dona que anéu per 'quets.
 (diuhen al passar) [barris
 no veyeu que eixa pobra criatura
 se us costipará?
 Jo 'ls hi dich:—No tinguéu cap cuy-
 que d' encostipars' [dado
 no ho fará mentres ben tapadeta
 la porti á sa casa
 á veure sos papás.
 Pero després
 quan he passat,
 ab tot lo cor
 ¡Ja! ¡Ja! ¡Ja! ¡Ja!
 Rich tant, que ni
 puch conteni
 lo respirar.
 Y está clar, *primé*
 jo passo pel fielato
 anant tan ben *total*,
 quin dels burots
 se pensarà
 que soch matutera?
 ¡Ja! ¡Ja! ¡Ja! ¡Ja!

ALÍ-BELLÓ-XILEF.

II

Procedent del cap *Dos tres*
 ha de arribá á Barcelona
 una *total* carregadas
 de figas de *Una-segona*.
 R.CAMPINS.

SINONIMIA

—*Total* lo que 't dich Marsal:]
 no hi juguis á cara y tot
 ab el murri de 'n Cabot
 que 't guanyará la *total*.

PEPET PANXETA.

CREU NUMÉRICA

- 1 6 —Consonant.
- 1 2 —Nota musical.
- 1 2 3 4 5 6 7—Nom de dona.
- 5 6 4 1 2 3 7— > >
- 5 6 —Consonant.
- 4 3 —Mineral.
- 3 6 —Nota musical.
- 1 7 3 —Verb.
- 5 4 3 2 —Animal.

DESMARINYAS.

CONVERSA

—Ahont es la téva dona que may la
 veig á n' el portal?
 —Ella ray: tot sovint va á pendre
 las ayguas.
 —¿Ahont hi va?
 —Entre 'ls dos ho acabém Je dir.
 COLL TORT.

TRENCA-CLOSCAS

H. TADEO MONYOL

ARTÉS

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas lo
 títol de una humorada en vers de 'n C. Gumá..

ESPINET.

GEROGLIFICH

T +
 .....
 I
 A D. A
 que
 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$
 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$

REY NANO.

PASSEJANT PER ESPANYA (per O. Junyent).

ASTURIAS.—Ball montanyés.

L' Almanach de la Esquilla corra per tot el món.

LA LOTERÍA DE NADAL

—¿Que no hi posa res á la rifa, senyor Llorens?
 —¡Cál! Si encare que tregués la grossa tampoch cobraria, porque com que 'l govern no té diners, diu que per pagar haurá d' anar donant un duro cada mes, á compte....

QÜENTOS

Al arribar als postres, en Pepito demana formatje de Gruyera.

La séva mamá n' hi dona un trosset y al mateix temps en dona un altre á la seva germaneta.

Peró en Pepito, envejós com casi totas las criaturas, mirant de rehull al plat de la séva germana, romp á plorar.

—¿Qué tens?—li pregunta la séva mare—¿perqué ploras?

Y en Pepito, respón:

—Perque al formatje de la Paquita hi ha mes forats que al méul....

Una senyora que de algún temps ensá deu als progressos de la ciencia 'ls esplendors de la séva bellesa, conta encare ab alguns admiradors.

—Jo,—diu un d' ells—ab molt gust em casaria ab aquesta dona no mes que per las sévas condicions físicas.

—¿Per las sévas condicions físicas?—observa un altre. Deus volguer dir per las sévas condicions químicas.

A un nen de uns vuit anys, en premi á haver tret molt bona nota en los exámens, el seu papá li regala un rellotje.

¡Qué n' está de joyós ab aquella prenda!.... ¡Y quina manera de fer cálculs!.... Cálculs infantils, per supuesto.

—Aquest rellotje—diu—el guardaré.... y quan seré home 'l regalaré als méus fills.

—Y si no 'n tens?—li preguntan.
 —Si no 'n tinch, el guardaré pels meus nets.

En temps del cólera:
 —Ja has prés precaucions contra l' epidemia?—li preguntan á una dona casada.

Y ella respón:
 —Ja ho crech.
 —Qué has fet?
 —Convéncer al méu marit de que ha de fer testament.

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—Barcelona.

L' Almanach de la Esquilla val molt més de lo que costa.

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

¡Ha sortit! ■ ¡Ha sortit! ■ ¡Ha sortit! ■ ¡Ha sortit!

ALMANACH

DE

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA PERA 1899

Escrit per

Agapito.—Aguileta.—Alac-seal (Virgili de).—Alemany (Xavier).—Alonso (Carlos de).—Alsina y Clos (Simón).—Andrés (V.).—Antón del Singlot.—Artigayre (Quím).—Badia (M.).—Bagunyá (J.).—Barbany (J.).—Bartrina (F.).—Batista C. (J.).—Baucells Prat (J.).—Benages (E.).—Benet (Manel).—Bonafé (Matías).—Bonavía (S.).—Bori y Fontestá (A.).—Boy y Verdalet (S.).—Brot de Farigola (M.).—Busqué (J. F.).—Calliçó (Luis C.).—Campanyá (Ll.).—Carcassó (Juliá).—Carrasca Gayán (A.).—Carreras (F.).—Carreras P. (F.).—Casals Valls (P.).—Casulleras Trulls (J.).—Colomer (P.).—Coroleu (J.).—Corral (Antonet del).—Costa (Pep).—Delfi (Fidel).—Doria (Amadeo).—Doys (T.).—Durbán (J.).—Escaler (L.).—Fantástich.—Ferrer B. (J.).—Figueras Ribot (F.).—Forgue-ron B. (Pepeta).—Gervasi (J. F.).—Gadea Mira (J.).—García A. (F.).—Gatell (P.).—Gavires (J. F.).—Gili (Nemesi).—Gras y Elías (F.).—Güell (H.).—Gumá (C.).—Homar (G.).—J.—Japet de l'Orga.—Jespus (Jeph de).—Juliá Pous (A.).—Jumera.—Labarta (Lluís).—Llenas (F.).—Lley (Ramón).—Lleyda (Domingo de).—Llimoner (A.).—Malten (Q.).—Marangi.—March (A.).—Marsillach (A.).—Martí y Folguera (J.).—Martí y Giol (J.).—Massip (R.).—Matheu y Fornells (F.).—estres (Apeles).—Millá (Lluís).—Molas y Casas (J.).—Mont (Dolors).—Montanya (Angel).—Morató y Grau (J.).—Novellas de Molins (J.).—Oller (Narcis).—Omar y Barrera (C.).—Oromí d' Arús (J. M.).—P. del O.—P. K.—Pagés y Cubinyá (J.).—Palau (S. del).—Pallejá (A.).—Pepet del Ala.—Pera Corba (J.).—Peret del C.—Pomés (Ramón).—Pons (Rossendo).—Pons y Massaveu (J.).—Pont y Espasa (J.).—Pujadas Truch (J.).—Quimet.—Rahola (Frederich).—Ramón (Ramón).—Redacció de l' Esquella.—Redembach (C. G.).—Riera y Bertrán (J.).—Roca y Roca (J.).

Roig (Q.).—Rosselló (J.).—Roure (Conrat).—Russinyol (Santiago).—Salvador (Lluís).—Sanch de Cargol.—Sanmartín y Aguirre (J.).—Solá (Andreu).—Staramsa (J.).—Sunyé (E.).—Surisenti—Talladas (P.).—Tarrida (V.).—Tasso y Serra (Torquato).—Tomás Salvany (J.).—Tossal (Modest del).—Ubachy Vinyeta (F.).—Umbert (Pere).—Via (Joan).—Vidal (Jaume).—Vidal Valenciano (E.).—Vilaret (E.).—Xanigots.—Ximus (Saldoni).

Dibuixat per

Argemí.—Arnau (E.).—Atché (R.).—Azpiazu (S.).—Balasch (M.).—Becerra (A.).—Benedicto (M.).—Benlliure (J.).—Berenguer (S.).—Bernaregi.—Blanco Coris (J.).—Brull (J.).—Buil (V.).—Camps (G.).—Canals (R.).—Cardona (J.).—Cardunets (A.).—Cilla (J.).—Clarassó (E.).—Cornet (C.).—Cuchí (J.).—Enrich (C.).—Ensenyat (L.).—Fabrés (A.).—Francesca (F. dalla).—Fló (F.).—Foix (Mariano).—Gargallo (P.).—Garnelo (F.).—Glandario.—Gómez Soler (F.).—Juliana (J.).—Labarta (Ll.).—Latorre (R.).—Masriera (Joseph).—Masriera (Lluís).—Matilla (S.).—Mestres (Apeles).—Mir (J.).—Miró (R.).—Moliné (M.).—Muñoz Lucena (T.).—Navarrete (J.).—Navarrete (M.).—Pahissa (J.).—Pelegrí (F.).—Pellicer (J. Lluís).—Pellicer Montseny (J.).—Pons y Palau.—Portela (F.).—Prieto (F.).—Querol (A.).—Raurich (N.).—Riera Molins (R.).—Robert P. (J.).—Robert (J.).—Roig (P.).—Roig Ensenyat.—Ruiz Picassó.—Russinyol (Santiago).—Sala (Tomás).—Sans Castanyo (F.).—Sardá (F.).—Serra (Enrich).—Solá (Andreu).—Soler y Rovirosa (F.).—Tasso (Torquato).—Tudó (A.).—Tusquets (Ramón).—Urgell (Modest).—Urgell (Ricart).—Urgellés (Félix).—Vallvé (M.).—Vázquez (N.).—Anónim.—Fotografias directas: Alfarrás (Sr. Marqués de).—Boix.—Esplugas (A.).—Mas (A.).—Moreno (Agustí).—Rus (F.).—Serra (J.).

Espléndida ilustració, que abraça totes les escoles artístiques.

Text escullit y variat, comprenent tots los gèneros.

Cubertas en colors, premiadas en concurs públich.

Un magnífich tomo, sólidament enquadernat,

¡UNA pesseta!

¡Ha sortit! ■ Se ven per tot arreu. ■ ¡Ha sortit!

Ahir quedá oberta en lo SALÓ PARÉS la exposició pública dels projectes de cubertas presentats al concurs. La exposició durará hasta 'l día 9.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en llibransas del Giro Mútuo, ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos, no remetent ademés 1 ral pel certificat. Als corresponsals de la casa, se 'ls otorgan rebaixas

DITXOS POPULARS (per R. MIRÓ.)

Sant Andreu, pluja ó neu ó fret molt breu... (ó una cosa ó altra).